

---

## ETIČKI KODEKS INA GRUPE

---

## Sadržaj

<b>1 CILJ ETIČKOG KODEKSA INA GRUPE .....</b>	4
<b>2 ETIČKI KODEKS .....</b>	4
<b>3 PODRUČJE PRIMJENE.....</b>	5
<b>4 OVLAŠTENJA I OGOVORNOSTI.....</b>	5
<b>5 ETIČNE VRIJEDNOSTI INA GRUPE .....</b>	6
<b>6 NAČELA ETIČNOG POSLOVNOG PONAŠANJA .....</b>	7
<b>6.1 Održivi razvoj.....</b>	7
<b>6.2 Ljudska prava.....</b>	7
6.2.1 Zdravlje, sigurnost, okoliš i zaštita .....	8
6.2.2 Jednako postupanje prema svima i jednake prilike.....	9
6.2.3 Dostojanstvo i uzajamno poštovanje .....	10
6.2.4 Zaštita privatnosti .....	10
6.2.5 Prakse poštenog rada .....	10
<b>6.3 Slobodna i poštena trgovina i tržišno natjecanje.....</b>	10
6.3.1 Pošteno tržišno natjecanje .....	11
6.3.2 Sukladnost s kontrolom uvoza-izvoza, ograničenjima i sankcijama .....	11
<b>6.4 Borba protiv korupcije i borba protiv prijevara .....</b>	12
<b>6.5 Odanost korporaciji.....</b>	15
6.5.1 Izbjegavanje sukoba interesa .....	15
6.5.2 Zaštita imovine društava INA Grupe.....	16
6.5.3 Zaštita poslovnih tajni i poslovne informacije .....	16
6.5.4 Zaštita intelektualnog vlasništva .....	17
6.5.5 Zaštita podataka, digitalni sustavi .....	17
<b>6.6 Povjerljivi poslovni odnosi i odgovorni odnosi s dionicima.....</b>	18
6.6.1 Odnosi i komunikacija s poslovnim partnerima .....	18
6.6.2 Suradnja s lokalnim zajednicama.....	18
6.6.3 Naši stavovi u odnosu na političke aktivnosti.....	19
6.6.4 Odnosi s vladom i zagovaranje .....	19

6.6.5 Ulaganje u društvo, sponzorstvo i donacije.....	19
6.6.6 Javno objavljivanje, društveni mediji i odnosi s medijima .....	20
<b>7 POSTAVLJANJE PITANJA I IZRAŽAVANJE ZABRINUTOSTI .....</b>	<b>20</b>
<b>8 ETIČKI POSTUPAK.....</b>	<b>22</b>
<b>8.1 Opće odredbe .....</b>	<b>22</b>
8.1.1 Cilj etičkog postupka.....	22
8.1.2 Rokovi .....	22
8.1.3 Povjerljivost .....	22
8.1.4 Ponašanje strana .....	22
<b>8.2 Odgovornosti i ovlasti Etičkog povjerenstva INA Grupe.....</b>	<b>23</b>
8.2.1 .....	23
8.2.2 .....	23
<b>8.3 Djelovanje Etičkog povjerenstva INA Grupe .....</b>	<b>23</b>
<b>8.4 Pokretanje etičkog postupka .....</b>	<b>26</b>
<b>8.5 Pravila primjenjiva u provedbi ispitnih postupaka .....</b>	<b>28</b>
<b>8.5.1</b>	<b>28</b>
<b>8.5.2</b>	<b>28</b>
<b>9 VEZANI DOKUMENTI.....</b>	<b>30</b>
<b>10 ZAVRŠNE ODREDBE.....</b>	<b>30</b>

## 1 CILJ ETIČKOG KODEKSA INA GRUPE

Etički kodeks INA Grupe (dalje u tekstu: Kodeks) sastavljen je i donesen radi omogućavanja uvida svim unutarnjim i vanjskim zainteresiranim osobama (dalje u tekstu: dionici) u etička pravila koje INA, d.d., i sva društva u kojima INA, d.d. ima većinski udio, većinsko pravo odlučivanja ili posredno ili neposredno prevladavajući utjecaj (dalje u tekstu: društva INA Grupa) smatraju ključnim za svoje uspješno poslovno djelovanje, kako unutar tako i izvan društava INA Grupe.

Kodeks se zasniva na poštivanju temeljnih ljudskih prava i etičkih načela integriteta, poštenja, povjerenja, poštovanja, humanosti, tolerantnosti i odgovornosti.

Društva INA Grupa su usmjerena na uređenje korporativne odgovornosti svih svojih dionika. Društva INA Grupe očekuju od dionika da prihvate i postupaju u skladu s pravilima Kodeksa, da pomognu u prepoznavanju i upravljanju etičkim pitanjima te sudjeluju u postupku izvješćivanja odnosno prijavljivanja neetičnog postupanja.

U smislu odredba ovog Kodeksa pojmovi radnik te podnositelj pritužbe korišteni su isključivo u generičkom smislu, i pod istima se podrazumijevaju i osobe ženskog i muškog roda.

## 2 ETIČKI KODEKS

Kodeks obuhvaća etička pravila prihvaćena od društava INA Grupe koja se u njihovom poslovnom djelovanju primjenjuju na sve dionike.

Kodeks predstavlja etička pravila koje treba poštivati, ukazuje na moguća kršenja Kodeksa i pruža uvid u identifikaciju i upravljanje etičkim pitanjima te pojašnjava izvješćivanje odnosno prijavljivanje neetičnog postupanja.

Neki su dijelovi Kodeksa, i teme koje se u njima obrađuju, od veće važnosti za pojedina poslovna područja, funkcije i organizacijske jedinice nego za druge. Ipak, valja naglasiti kako svako kršenje etičkih pravila od strane jedne osobe može štetiti teško stjecanom ugledu društava INA Grupe te narušiti povjerenje javnosti. Stoga se od svakog dionika očekuje da bude svjestan svojih obveza i postupa u skladu s Kodeksom.

Kodeks je donesen radi promicanja organizacijske kulture i suradnje kojom se potiče etično postupanje, kako unutar tako i izvan društava INA Grupe.

U svezi s Kodeksom valja naglasiti i sljedeće:

- Kodeksom se ne predviđa niti ne daje uputa o postupanju za svaku moguću situaciju niti se detaljno ne razrađuju sve teme. U slučaju da dionici imaju bilo kakva dvojbe oko toga kako se postaviti u određenoj situaciji, isti trebaju zatražiti praktične upute. Način traženja upute uređuje se u Poglavlju 7. Kodeksa;
- Zakoni i/ili drugi propisi koji se primjenjuju na društva INA Grupe (nadalje u tekstu: propisi) također uređuju te postavljaju obveze u pogledu određenih tema koje uređuje i Kodeks; stoga valja biti svjestan postojanja propisa te postupati prema onome što oni propisuju;
- Samo poznавanje Kodeksa ne može zamijeniti postupanje prema propisima;
- Kodeks nužno ne sadrži sva pravila koja uređuju određena postupanja. U slučaju da je zakonom omogućeno i dopušteno da se neko pitanje uredi na drugačiji način, a Kodeks to pitanje i uredi

na drugačiji način, tada valja primijeniti uređenje Kodeksa. Izuzetak od navedene primjene Kodeksa, osobito ako on pitanje uredi na nepovoljniji način od zakona, može biti samo primjena za radnika najpovoljnijeg prava prema prisilnim propisima. U slučaju dvojbe o uređenju nekog postupanja zbog drugačijeg ili različitog pristupa uređenju u Kodeksu i propisima treba zatražiti uputu prije donošenja odluke i postupanja, kako je uređeno u Poglavlju 7. Kodeksa.

### 3 PODRUČJE PRIMJENE

Kodeks obvezuje sve radnike i druge fizičke osobe koje su, kao članovi uprave, 2L menadžeri ili u drugom svojstvu, prema posebnom zakonu, pojedinačno i samostalno ili zajedno i skupno, ovlašteni voditi poslove, a koji su zaposleni i/ili rade u društvima INA Grupe (nadalje u tekstu: radnici društava INA Grupe), u kojima je Kodeks donesen, ima snagu i primjenjuje se kao jedan od pravilnika o radu.

U društvima u vlasništvu, ali ne i pod kontrolom INA, d.d., poduzet će se razumno napori kako bi i takva društva savjesno primijenila etičke pravila postupanja INA Grupe.

Očekuje se i od svih drugih dionika da postupaju u skladu s pravilima Kodeksa.

Kodeks prvenstveno uređuje oblike ponašanja koji se pojavljuju u poslovnom djelovanju, odnosno u pogledu odnosa prema radu, suradnicima i poslovnim partnerima te prema javnosti; no od svih osoba koje Kodeks obvezuje očekuje se da i izvan poslovnog okruženja postupaju u skladu i primjenjuju pravila Kodeksa te izbjegavaju neprihvatljivo ponašanje koje je u suprotnosti s Kodeksom.

Rukovoditelji u društvima INA Grupe nadziru i upravljaju radom drugih radnika te imaju posebnu odgovornost u osiguranju kulture etičnog postupanja na način da :

- vlastitim postupanjem postavljaju primjer etičnog postupanja;
- poduzimaju sve kako bi Kodeks bio poznat svim dionicima koje obvezuje te kako bi njegova pravila bila temeljito pojašnjena i ispravno shvaćena;
- trajno nadziru postupanje unutarnjih zainteresiranih osoba prema etičkim načelima;
- jamče da se pravila Kodeksa primjenjuju i poštuju;
- podržavaju radnike koji se obrate zbog pitanja vezanih uz pravila Kodeksa ili u dobroj vjeri prijave kršenje Kodeksa. Obveza je rukovoditelja zajamčiti da ti radnici neće biti stavljeni u nepovoljniji položaj niti da će im se povrijediti prava iz radnog odnosa ako se obrate zbog pitanja vezana uz pravila Kodeksa ili u dobroj vjeri prijave kršenja Kodeksa;
- u ocjenjivanju radnika u obzir uzimaju i postupaju prema pravilima etičnog postupanja;
- bez zadrške i dostave osobnih podataka, izvijeste Etičko povjerenstvo prema pravilima etičkog postupka o neetičnom postupanju, a koje nije u njihovoј nadležnosti ili kompetencijama.

Kodeks je strukturiran na način da razmatra najvažnija etička pravila dionika društava INA Grupe.

### 4 OVLAŠTENJA I ODGOVORNOSTI

Uprava INA, d.d. je odgovorna za donošenje, reviziju i povlačenje Etičkog kodeksa INA Grupe.

Organizacijska jedinica Ljudski resursi INA, d.d. odgovorna je za operativnu podršku u izradi, nadzoru provedbe i održavanju ovog dokumenta.

Menadžeri Grupe, uprave društava INA Grupe, rukovoditelji organizacijskih jedinica u INA, d.d. i u društvima INA Grupe, odgovorni su svatko u svojoj nadležnosti za primjenu Etičkog kodeksa INA Grupe.

## **5 ETIČNE VRIJEDNOSTI INA GRUPE**

### **POŠTIVANJE ZAKONA.**

INA Grupa je odlučna djelovati u dobroj vjeri u sklopu odgovarajućeg pravnog okvira. Poštujemo pravila, propise i zakon, uključujući zakonske uvjete, kodekse industrije i organizacijske norme koje su povezane s našim poslovnim aktivnostima. Smatramo da su regulatorne mjere temelj. Naša etika obuhvaća više od same pravne sukladnosti, ona integrira norme dobrog korporacijskoga upravljanja, najbolje prakse i očekivanja zajednice.

### **ODGOVORNOST.**

INA Grupa preuzima odgovornost za utjecaj vlastitog poslovanja i uzima u obzir potrebe i očekivanja unutarnjih i vanjskih dionika, uključujući kolege, dionike, poslovne partnere, dobavljače, partnere u zajedničkim poslovanjima, klijente, konkurente, vladine i političke dionike, nevladine organizacije (NVO) i lokalne zajednice. Upotrebom pristupa održivog razvoja radimo odgovorno na način koji uzima u obzir gospodarstvo, društvo i okoliš.

### **INTEGRITET.**

Povjerenje drugih možemo pridobiti integritetom, odnosno dosljednošću misli, riječi i djela. Navedeno uključuje stavljanje profesionalnih etičnih standarda ispred pojedinačnih ili čak organizacijskih ciljeva. Održavanje integriteta često iziskuje moralnu hrabrost, snagu za učiniti pravu stvar, život u skladu s etičnim načelima unatoč velikom pritisku da se učini drugačije.

### **POŠTOVANJE PREMA DRUGIMA.**

Prema svima se odnosimo s poštovanjem. Poštujemo svačije ljudsko dostojanstvo, autonomiju, privatnost, prava i interes. Držimo se zlatnog pravila, odnosno težimo ponašati se prema drugima onako kako bismo željeli da se drugi ponašaju prema nama. Poštovanje je temelj našeg timskog duha i partnerstva.

### **ISKRENOST.**

Iskreni smo u svim komunikacijama i djelima. Čvrsto vjerujemo da je iskrenost temelj uzajamnog povjerenja na kojem se gradi i štiti dobar ugled INA Grupe i moralnost društava INA Grupe. Odani smo organizaciji i osobama s kojima radimo unutar okvira drugih etičnih načela.

### **POŠTENJE.**

Pošteni smo i pravedni u svim poslovanjima, uključujući nadmetanje s konkurencijom. Odani smo pravdi, jednakom postupanju prema svima i jednakim prilikama za pojedince i poslovne partnere, toleranciji i prihvaćaju raznolikosti. Naši se odnosi temelje na uzajamnom povjerenju i poštovanju te se pošteno ophodimo prema svojim poslovnim partnerima.

### **BRIŽNOST.**

Razumijemo pojam dionika u širokom smislu i uvijek težimo razmotriti poslovne, društvene, ekološke, zdravstvene, fizičke i emocionalne posljedice naših radnji na sve dionike. Želimo postići poslovne ciljeve na način koji izaziva najmanje štete i koji ima najveći pozitivni učinak na našu Grupu, na naš vrijednosni lanac, na našu zajednicu i društvo, kao okoliš općenito.

## POUZDANOST.

Težimo ostvarivanju izvrsnosti u svako doba i u svemu te stalno nastojimo povećati znanje i povjerenje, pružajući pouzdanu kvalitetu proizvoda i usluga. Iznimno je važno ugraditi naše vrijednosti u ponašanje osoba koje rade za našu organizaciju i u sklopu nje na svim razinama. Odlučni smo ispuniti svoje dogovore i trudimo se svim snagama djelovati sukladno onom što smo obećali i onim na što smo se obvezali.

## DUŽNOST.

Želimo biti transparentni i odgovorni. Priznajemo i prihvaćamo korporacijsku i osobnu odgovornost za etičnu kvalitetu svojih djela i radnji. Svaki rukovoditelj i radnik mora djelovati sukladno našem Etičnom kodeksu. Ako znamo ili sumnjamo da netko krši naše vrijednosti, moramo imati hrabrosti i dužni smo progovoriti o tome.

# 6 NAČELA ETIČNOG POSLOVNOG PONAŠANJA

## 6.1 Održivi razvoj

INA Grupa posvećena je održivom razvoju, ispunjavamo trenutačne potrebe bez ugrožavanja potreba budućih generacija. Kako bi ovo ostvarili kombiniramo gospodarske, ekološke i društvene čimbenike i donosimo odluke kako bismo maksimizirali dugoročnu vrijednost dionika i očuvali svoju dozvolu za rad.

Održivi razvoj uključuje proaktivno upravljanje rizicima i prilikama koji su povezani s dugoročnim gospodarskim, ekološkim i društvenim problemima.

Zbog toga:

- primjenjujemo načelo održivosti u svakodnevnom radu,
- nastavljamo pružati bitne informacije društvu i dionicima,
- razvijamo procese koji omogućuju INA Grupi poboljšanje svog rada u skladu s najboljim međunarodnim praksama i s redovitom procjenom održivosti poslovanja.

## 6.2 Ljudska prava

U INA Grupi posvećeni smo poštivanju ljudskih prava svih dionika i od njih tražimo da isto tako poštuju prava drugih. Ta prava obuhvaćaju niz građanskih, političkih, ekonomskih, socijalnih prava i prava na kulturu, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

- pravo na ljudsko dostojanstvo,
- pravo na život,
- slobodu i sigurnost osobe,
- pravo na najviši mogući standard zdravlja,

- pravo na pravedne i povoljne uvjete rada,
- pravo na pravednu plaću i pristojan život,
- pravo na odgovarajući životni standard,
- pravo na osnivanje i pristupanje sindikatu i pravo na kolektivno pregovaranje,
- slobodu od svih oblika prisilnog ili obveznog rada,
- slobodu od dječjeg rada,
- slobodu od diskriminacije,
- slobodu mišljenja.

Poštivanje ljudskih prava uključuje, ali nije ograničeno na djelovanje sukladno korporativnim politikama, primjenjivim zakonima i propisima, suradnju s dionicima i pridonošenje općenitoj dobrobiti zajednica i društva u kojima djelujemo.

Cilj nam je ne samo podržavati ljudska prava nego i aktivno ih promovirati diljem svog vrijednosnog lanca te doprinijeti pozitivnom učinku na društvo s obzirom na ljudska prava. Podržavamo zaštitu ljudskih prava i osuđujemo kršenje ljudskih prava u bilo kojem obliku.

Osiguravamo poštivanje ljudskih prava procjenom učinka svojih radnji. Posebno smo usredotočeni na radnike, dobavljače i lokalne zajednice te ranjive društvene skupine autohtonog stanovništva, žena, nacionalnih ili etničkih, vjerskih i jezičnih manjina, djece, osoba s invaliditetom i radnika migranata i njihovih obitelji.

Posebno pazimo na pružatelje usluga zaštite i sigurnosti koji rade u ime INA Grupe kako bismo spriječili bilo kakvo kršenje ljudskih prava tijekom njihovog rada.

Putem sustava za podnošenje pritužbe na razini INA Grupe, ističemo važnost pružanju odgovarajućih učinkovitih mjera protiv bilo kakvog mogućeg negativnog utjecaja na ljudska prava, koji bi se mogao dogoditi

### **6.2.1 Zdravlje, sigurnost, okoliš i zaštita**

Svjesni smo da je INA Grupa kao značajna energetska korporacija suočena s velikim rizicima kada je riječ o sigurnosti kojom se može izravno ili neizravno utjecati na okoliš. Zbog toga sve snažnijim zastupanjem pravnog okvira, zajedno sa očekivanjima dionika i ulagača, utječemo na sve što se smatra odgovarajućim upravljanjem rizicima.

Poštivanjem ljudskih prava izbjegavamo štetu osobama, dovođenje okoliša u opasnost ili nastanak štete po okoliš te smanjujemo rizike u pogledu zdravlja, sigurnosti i okoliša, koji mogu nastati zbog naših djelovanja. Predano stvaramo sigurne radne uvjete i nastavljamo poboljšavati svoju učinkovitost u ekološkom upravljanju uz kvalitetno tehničko postrojenje i opremu, odgovarajuće osoblje i aktivnu kulturu zdravlja, sigurnosti i okoliša.

U skladu s tim:

- svjesno radimo na ekološkim problemima sponzoriranjem sveobuhvatnih programa za zaštitu prirode u svim svojim postrojenjima diljem svijeta,
- u svim radnjama pridržavamo se primjenjive tehnologije i ekoloških smjernica,
- promoviramo prihvaćanje najstrožih politika i normi koje su stvorene radi smanjivanja rizika od štetnog učinka na okoliš,
- osobama koje djeluju u naše ime, radnicima i onima koji obavljaju aktivnosti na našim postrojenjima uz naše dopuštenje, omogućujemo rad u sigurnoj i zaštićenoj radnoj okolini u kojoj nitko nije izložen rizicima,
- omogućujemo javnosti i radnicima primjerene, mjerljive, provjerene i pravovremene informacije o mogućim ekološkim, zdravstvenim i sigurnosnim učincima radnji INA Grupe,
- provodimo programe zaštite okoliša i razvoja zdravlja svojim radnicima i zajednicama u svim regijama u kojima djelujemo,
- potičemo razvoj i uporabu tehnologija koje dobro djeluju na okoliš,
- javnost redovito obavještavamo o radu na održivom razvoju te zdravlju, sigurnosti i okolišu.

Predano osiguravamo sigurnost za pojedince na svojim postrojenjima i osiguravamo imovinu INA Grupe uključujući zaštitu radnika, tehnologija, fizičke imovine i informacija koje su povezane s poslovanjem INA Grupe i ugledom protiv sigurnosnih prijetnji.

### **6.2.2 Jednako postupanje prema svima i jednake prilike**

U INA Grupi posvećeni smo borbi protiv diskriminacije na svim područjima rada, diljem svog opskrbnog lanca i u društvu u cjelini.

U INA Grupi razumijemo vrijednost raznolikosti. Naši radnici, klijenti, poslovni partneri, dobavljači i ostali vanjski dionici građani su različitih zemalja s različitim nacionalnostima, vjerama, religijama, uvjerenjima, kulturama i društvenim porijeklom. Podržavamo društvenu raznolikost, stvaranje međunarodne ekipe i poslovne zajednice.

U INA Grupi predano zabranjujemo i sprječavamo bilo kakvu diskriminaciju, uključujući, ali ne ograničavajući se na, diskriminaciju na temelju rase, boje kože, spola, starosti, jezika, vjere, političkog ili drugog mišljenja, etničkog ili nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovine, mjesta rođenja, seksualne orijentacije ili bilo kojeg drugog statusa uključujući bračni ili roditeljski status, te smo posvećeni pružanju jednakih mogućnosti svima, na temelju zasluga, osim kada posebne stručne sposobnosti opravdavaju odabir.

Zbog toga u INA Grupi nećemo tolerirati bilo kakvu nezakonitu diskriminaciju i nastaviti će provoditi programe za raznolikost i uključivanje koji su javno dostupni na web-stranicama INA Grupe.

### **6.2.3 Dostojanstvo i uzajamno poštovanje**

U INA Grupi predano želimo osigurati radnu okolinu koja se temelji na uzajamnom povjerenju i u kojoj se sa svima koji rade s INA Grupom i za INA Grupu, postupa s dostojanstvom i poštovanjem.

Između INA Grupe i svih unutarnjih i vanjskih dionika koji dolaze u doticaj s INA Grupom postoji odnos povjerenja i temeljem toga se prema njima odnosimo s poštovanjem te isto očekujemo od svojih dionika.

U INA Grupi ne toleriramo zlostavljanje ili bilo koje druge radnje, ophođenje ili ponašanje koji ponižavaju, degradiraju, vrijeđaju, zastrašuju ili su neprijateljski. Svaka osoba u INA Grupi, u opskrbnom lancu i široj zajednici ima pravo na ljubaznost i poštovanje.

Seksualno zlostavljanje i usmena kleveta ili kleveta u pisanom obliku predstavljaju teška kršenja ljudskih prava.

### **6.2.4 Zaštita privatnosti**

U INA Grupi predani smo poštivanju privatnosti osoba i održavanju povjerljivosti njihovih osobnih podataka. Prikupljamo i čuvamo samo one osobne podatke koji su nam potrebni kako bismo učinkovito upravljali društвima INA Grupe na način koji je u skladu sa zakonom.

U INA Grupi poduzimamo preventivne zaštitne mjere prilikom pohrane osobnih podataka u bazama podataka kako bismo izbjegli bilo kakav rizik od uništenja, gubitka ili neovlaštenog pristupa.

### **6.2.5 Prakse poštenog rada**

Ljudski resursi najvažniji su resursi INA Grupe. U INA Grupi posvećeni smo razvoju radnika i osiguravanju dobre ravnoteže između posla i života. Predano radimo na zakonitom i poštenom zapošljavanju i poštujemo načela rada. Isto očekujemo od svojih poslovnih partnera i vanjskih dionika.

U INA Grupi nećemo tolerirati bilo kakav oblik prisilnog, obaveznog, dužničkog ili dječjeg rada i bilo kakve druge oblike neetičnih praksi zapošljavanja poput zadržavanja plaća, odbijanja bolovanja ili slobodnih dana, zloporabe alternativnih oblika zapošljavanja ili neisplaćivanja doprinosa za zdravstvo. Pazimo da se navedeni oblici rada, ropstva i trgovanja ljudima ne događaju u okviru našeg poslovanja i opskrbnog lanca.

U INA Grupi predano provodimo politike poštenog zapošljavanja i naknade u skladu s primjenjivim zakonima. Predano podržavamo radnike s posebnim potrebama. Disciplinske postupke provodimo pošteno, nepristrano i transparentno. Otkazivanje ugovora o radu u slučajevima viškova provodimo na uljuđen način i, kada je to moguće, pružamo pomoć bivšim radnicima.

U INA Grupi razumijemo i podržavamo slobodu okupljanja, pravno na osnivanje i učlanjivanje u sindikat te pravo na kolektivno pregovaranje.

## **6.3 Slobodna i poštena trgovina i tržišno natjecanje**

U INA Grupi posvećeni smo poštenom tržišnom ponašanju. Poduhvati na tržištu provode se u skladu s poštenom trgovinom u duhu zakona i u skladu sa zakonom. INA Grupa zauzima stajalište da potpuna

sukladnost s pravilima zakona o konkurentnosti i tržišnim propisima nije samo pravna obveza, nego predstavlja temelj kulture poslovanja.

### **6.3.1 Pošteno tržišno natjecanje**

Konkurenca pruža najbolji poticaj za učinkovitost. Potiče inovaciju i jamči najbolji izbor za potrošače pri odabiru najboljih cijena. Natjecanje u brojnim poslovnim aktivnostima se provodi sukladno normama poštene konkurenca i sukladno nadležnim zakonima o konkurentnosti. Potpuna sukladnost sa zakonima o konkurentnosti ne samo da je zakonski obvezna nego je i povezana sa stavovima i kulturama koje mogu imati pozitivan učinak na poslovanje.

U INA Grupi poštujemo svoje konkurente, ne sudjelujemo u nikakvim nepoštenim radnjama koje bi mogle nezakonito oštetiti dobru volju konkurenta ili njegov ugled te prikupljamo informacije o konkurenčiji strogo u skladu sa zakonom.

Prakse narušavanja tržišnog natjecanja su neprihvatljive i ne toleriramo ih. Istovremeno su nezakonite u većini zemalja i sadrže opasnost od visokih kazni. Zakonima o tržišnom natjecanju zabranjen je niz praksi koje ograničavaju slobodnu i pošteno tržišno natjecanje poput nezakonitih dogovora između konkurenata ili štetnog djelovanja čija je svrha postići ili održati monopol.

U INA Grupi posebno pazimo da se ne sklopi nikakva vrsta kartelnog sporazuma ili dogovorene prakse s konkurenčijom, izravno ili neizravno, a u svrhu dogovaranja cijena, dijeljenja tržišta ili proizvodnih ili prodajnih kvota.

Ne zlorabljujemo svoje mjesto na tržištu i predano radimo na stvaranju jednakih uvjeta za sve svoje poslovne partnerne.

U INA Grupi smatramo da članstvo u stručnim udrugama služi kao komunikacijski kanal s regulatornim tijelima i vlastima uz istovremeno poštivanje pravnih obaveza i zakona o konkurentnosti. Stručne udruge nisu forumi u kojima se usklađuju strategije, dijele tržišta, harmoniziraju prakse ili u kojim se provode bilo kakva kršenja propisa za zaštitu tržišnoga natjecanja. U INA Grupi surađujemo sa svojim konkurentima samo u provedbi zajedničkih društvenih i ekoloških odgovornosti. U INA Grupi tražimo načine na koje možemo izraziti svoju predanost etičnosti.

### **6.3.2 Sukladnost s kontrolom uvoza-izvoza, ograničenjima i sankcijama**

U INA Grupi radimo na sukladnosti sa svim primjenjivim pravilima i zakonski obaveznim kontrolama i ograničenjima u trgovanim te ih se trudimo slijediti.

Sankcije i embargo na uvoz-izvoz predstavljaju ograničenja u trgovanim za određene zemlje, teritorije, osobe, skupine ili subjekte radi održavanja ili povrata međunarodnog mira i sigurnosti, održavanja očuvanja ljudskih prava, demokracije i vladavine zakona. Takve sankcije su zakonske zabrane ili ograničenja na prodaju, kupnju, prijenos ili prosljeđivanje doabra, sredstava, usluga, softvera ili informacija.

Kršenje tih pravila kontrole i ograničenja trgovana može dovesti do ozbiljnih posljedica, uključujući oduzimanje robe ili sredstava koji su uključeni u proces, značajne kaznene i građanske sankcije, gubitak izvoznih povlastica, poništavanje sporazuma, pa čak i lišavanje slobode.

Okruženje gdje su uvedene sankcije i embargo je složeno, nestabilno i dinamično te je podložno promjenama međunarodnog zakonodavstva bez najave. Najvažnije od svega je da smo svjesni takvih

ograničenja i da zatražimo stručne savjete ako je bilo koja namjeravana transakcija ili djelo u tom smislu upitna ili ako postoji neka dvojba s obzirom na navedeno.

## 6.4 Borba protiv korupcije i borba protiv prijevara

U INA Grupi ne sudjelujemo u korupciji i ne toleriramo korupciju u bilo kojem obliku (uključujući podmićivanje, olakšavanje isplate, protuusluge, iznuđivanje, zloporabu ovlasti u vlastitu korist, nezaslužena korist ili darovi s namjerom utjecanja na nekoga), bilo u javnom ili privatnom sektoru na bilo kojoj razini. Podržavamo ovaj stav, čak i ako takvom politikom stavljamo INA Grupu u nekonkurentni položaj ili ako javnim istupanjem protiv takvih radnji INA Grupa izgubi posao. U cijelom vrijednosnom lancu, u sklopu svog društvenog utjecaja, dobrotvornih svrha i sponzorstva djelujemo u skladu s politikom nulte tolerancije kada je riječ o korupciji i mitu.

Prijevara, uključujući lažiranje zapisa o finansijskim ili drugim podacima, pranje novca i trgovanje na temelju povlaštenih informacija strogo su zabranjeni.

Naša je kolektivna odgovornost stvarati i održavati korporativnu kulturu u cijelom vrijednosnom lancu koja potiče ljudi na poduzimanje aktivnosti ako uoče ili posumnjuju na postojanje , korupcije ili prijevara , i to bez straha i u okruženju koja ne tolerira osvetu. U INA Grupi provodimo postupke zaštite od korupcije i prijevara kojima želimo smanjiti rizik od prijevere i ukazati na zabranjena ponašanja.

### 6.4.1 Podmićivanje i korupcija

Korupcija je protupravna upotreba utjecaja radi stjecanja vlastite koristi ili koristi za neku drugu osobu. korupcija obuhvaća:

- Nuđenje, obećavanje, davanje ili traženje bilo čega što ima vrijednost ili se smatra uslugom vladinim službenicima, privatnim osobama ili trećim stranama imajući u vidu njihov odnos sa službenicima ili donositeljima odluka, a sve to radi protupravnog utjecaja na njih radi stjecanja poslovne prednosti (aktivno podmićivanje).
- Protupravno traženje, zahtijevanje, prihvatanje ili primanje bilo čega što ima vrijednost ili se smatra uslugom, kako bi se zadobila prednost u bilo kojem obliku, a zauzvrat ili kao uvjet se traži ispunjavanje obaveza ili utjecanje na treću stranu da učini traženo (pasivno podmićivanje).

Pod neizravno podmićivanje spadaju nagrada posrednicima poput stipendiranje (školarine), donacije u dobrotvorne svrhe ili isplate subjektima koji omogućuju korumpiranoj strani izravnu ili neizravnu korist. U neizravnom podmićivanju može sudjelovati posrednička treća strana (npr. agent, trgovački posrednik, distributer ili predstavnik) koji je počinio bilo koji od prethodno navedenih protupravnih činova u ime INA Grupe ili u njezinu korist.

Korupcija obuhvaća i zloporabu funkcije ili položaja kada se osoba pretvara kako može nezakonito utjecati na nekoga i tom obmanom traži ili prima nezakonitu prednost ili prihvata obećanje takve prednosti.

U INA Grupi ne toleriramo nikakav oblik korupcije. Predano radimo na tome da ne ulazimo u poslovne odnose s bilo kime tko sudjeluje u korumpiranom djelovanju ili da raskidamo takve odnose. Nitko neće biti degradiran, kažnjen ili snositi nekakve druge negativne posljedice ako odbije platiti ili prihvati mito, čak i ako to znači gubitak poslova.

Kršenje zakona o sprječavanju korupcije je težak prekršaj. Društva INA Grupe koja krše takve zakone mogu biti kaznjena novčanim kaznama, a pojedinci mogu biti lišeni slobode. Kompanije mogu snositi odgovornost za koruptivno djelovanje ili mogu biti odgovorne ako je povezana osoba primila mito od treće strane koje jebilo namijenjeno stjecanju ili zadržavanju poslovne prednosti kompanije.

Tijekom zapošljavanja agenata, savjetnika ili nekih drugih posrednika analiziramo moguće poslovne suradnike. Svi ugovori sklopljeni s agentima, savjetnicima i drugim posrednicima moraju biti odobreni, a svakom posredniku savjetujemo da se usprotivi korupciji.

Provodimo postupke nabave pošteno i transparentno. Analiziramo poslovne suradnike, u skladu s praksama, tijekom procjene dobavljača, posrednika i podizvođača kako bismo bili sigurni da se na učinkovit način bore protiv korupcije i da im iste politike učinkovite.

Čak i zbog ignoriranja sumnje na korupciju društvo i vi osobno možete snositi odgovornost.

#### **6.4.2 Pokloni i ugošćavanje**

Pokloni i ugošćavanje odnosi se na vrijedne predmete i usluge koje se nude ili koje primaju pojedinci ili članovi njihovih obitelji. Poklon ne treba biti novac, odnosno mogu biti ukrasi, povoljni uvjeti ili popusti na proizvod/uslugu, pozajmice, upotreba vozila, putni troškovi ili objekti za odmor, karte ili poklon bonovi. Ugošćavanje ili gostoprимstvo, poput poslovnih objeda, rekreativskih, kulturnih ili sportskih događaja i ostalo mogu biti darovi.

U INA Grupi dajemo ili primamo poklone ili ugošćavamo kada se radi o poslovnoj uljudnosti koja nije materijalna i nije učestala i koja nikada nije namijenjena za nezakonito utjecanje na proces donošenja odluke. Pokloni i ugošćavanje pruža se bez očekivanja ičega zauzvrat i ne smiju nikad utjecati ili izgledati kao da utječu na nepristrano donošenje odluke bilo koje osobe. Ne smiju nikad biti ponuđeni ili primani u zamjenu za povoljan položaj u bilo kakvom sklapanju poslovanja. U INA Grupi podržavamo i omogućujemo svojim partnerima podržavanje korporacijskih inicijativa za dobrotvorne svrhe umjesto davanja poklona radnicima. Svaka donacija u dobrotvorne svrhe i sponzorstvo moraju biti transparentni i provedeni u skladu s važećim zakonom i njima se ne smije nikad prikrivati korupcija.

Pokloni ili ugošćavanje nudi se vladinim službenicima i političkim dionicima vrlo obazrivo. U nekim zemljama postoje određena ograničenja u pogledu vrijednosti i vrste poklona i ugošćavanja koje službenici te zemlje smiju prihvati. Pokloni i ugošćavanje koji su prihvatljivi između poslovnih partnera mogu biti neprihvatljivi između poslovnih partnera i državnih službenika ili političkih dionika, jer se čak i najmanji poklon, obrok ili ugošćavanje može smatrati pokušajem nezakonitog utjecanja na postupak donošenja odluka. Neispravno je pokušati utjecati na odluke nuđenjem osobne koristi vladinom službeniku ili nekoj drugoj osobi. Pridržavamo se i podržavamo zakone koji zabranjuju podmićivanje i korupciju.

Transparentnost i ispravnost poklona i ugošćavanja posebno su važni tijekom nadmetanja i javnih natječaja. Prihvatljivi su predmeti male bruto vrijednosti koja je ukupno manja od 50 EUR, promotivni pokloni (npr. olovke, privjesci za ključeve i kalendari), drugi poslovni pokloni, predmeti, usluge, poslovni obroci, pića i sudjelovanje u konferencijama koji su pruženi bez želje za utjecanjem, a ne trebaju biti prijavljeni kao darovi.

Međutim, bilo kakav pruženi ili primljeni poklon koji ima ukupnu bruto vrijednost veću od 50 EUR mora biti prijavljen i može biti prihvaćen samo uz pisano dopuštenje nadležnog rukovoditelja s ovlastima poslodavca. Pokloni, poslovni obroci i događaji na programima koji imaju vrijednost veću od 50 EUR, a nisu zabilježeni u popis darova, mogu se smatrati podmićivanjem. Bilo koji poklon ili gostoprимstvo pruženo s namjerom utjecanja ili dobivanja utjecaja za zloporabu smatra se podmićivanjem bez obzira na vrijednost, bilo da je prijavljen ili ne.

Ako se poklon ne može odbiti zbog uljudnosti ili praktičnih razloga (npr. već je dostavljen i ne može se vratiti na primjeren način), nadležni rukovoditelj s ovlastima poslodavca radnika društva INA Grupe koji je primio poklon mora odlučiti dopušta li zadržavanje poklona ili ga daje u dobrotvorne svrhe ili za dobrobit zajednice.

#### 6.4.3 Prijevara

Pod prijevaru spadaju sve vrste namjerne i nezakonite obmane. U to se ubraja i namjerno lažno predstavljanje ili prikrivanje materijalnih činjenica u svrhu poticanja nekog na djelovanje a radi dobivanja prednosti koja šteti. Prijevara se može dogoditi i bez obmanjujućeg elementa kada osobe ili strane sklope tajni dogovor kako bi zaobišle nužan proces radi stvaranja lažnog prikaza stvarne poslovne radnje ili transakcije radi stjecanja vlastite koristi.

U INA Grupi predano se borimo protiv prijevare i ne toleriramo prevarantske radnje. Kako bismo očuvali vrijednosti, imovinu i ugled INA Grupe, svatko od nas osobno je odgovoran za djelovanje u dobroj vjeri u skladu s važećim pravilima i propisima te moramo paziti postoji li bilo kakva naznaka prijevare. Čak i zbog ignoriranja sumnje na prijevaru društvo INA Grupe i vi osobno možete snositi odgovornost.

#### 6.4.4 Pranje novca

INA Grupa se pridržava najviših standarda zabrane pranja novca. Pranje novca je postupak prikrivanja nezakonitih sredstava ili njihovo lažno predstavljanje kao zakonita sredstva, tako da kriminalno porijeklo ili priroda sredstava ostane skrivena u zakonitim poslovnim radnjama. Isto tako obuhvaća upotrebu zakonitih sredstava za podržavanje kaznenog djela ili terorizma.

U većini zemalja pod kaznena djela spada i ometanje istrage ili neprijavljivanje sumnje na pranje novca.

Nikad ne podilazimo, olakšavamo ili podržavamo pranje novca, odnosno:

- pridržavamo se svih važećih zakona i propisa protiv pranja novca,
- nikad nismo dio poslovanja kojima je cilj financiranje ili podržavanje zločina i terorizma,
- tražimo rješenja kojima ćemo umanjiti rizike postupcima borbe protiv pranja novca,
- poduzimamo razumne i odgovarajuće korake u određivanju i procjeni integriteta svojih poslovnih partnera.

#### 6.4.5 „Insajderska“ trgovina i manipuliranje tržištem

U INA Grupi predano podržavamo poštenu, otvorena tržišta vrijednosnim papirima, a među ostalim pošteno trgovanje javnim vrijednosnim papirima.

„Insajderska“ trgovina odnosi se na nezakonitu upotrebu insajderskih informacija radi materijalnog probitka.

„Insajderske informacije“ su sve one informacije koje nisu javne, a koje su važne - te izravno i neizravno povezane s INA Grupom ili bilo kojim drugim društvom s kojim se javno trguje, i sa njihovim finansijskim instrumentima - koje bi, ako bi postale javne, imale značajan utjecaj na cijene tih finansijskih instrumenata.

„Finansijski instrumenti“ uključuju, ali nisu ograničeni, prenosive vrijednosne papire, instrumente tržišta novca, mogućnosti, terminske ugovore, „swap“ (zamjenu) i ugovore s terminskim tečajem.

Insajderska je trgovina kada netko u posjedu insajderskih informacija:

- trguje, otkazuje ili izmjenjuje narudžbe za finansijski instrument zbog insajderske informacije u svoje ime ili u ime treće strane,
- uputi punomoćnika da učini prethodno navedene radnje,
- dijeli te insajderske informacije s nekim tko nema pravo na te informacije.

„Manipuliranje tržištem“ ili „investicijska prijevara“ je kada osoba širi lažne informacije, skriva važeće informacije ili provodi lažne transakcije koje su povezane s finansijskim instrumentima ili izdavanjem istih radi manipuliranja cijenama.

#### **6.4.6 Točno izvještavanje i integritet poslovnih postupaka**

Bilješke i izvješća vrijedna su imovina društva i moraju doista biti točna i sveobuhvatna. U INA Grupi bilježimo i stavljamo u izvješća informacije društva na iskren, točan i objektivan način.

Bilješke i izvješća sadrže finansijske podatke (održavanje računovodstvenih knjiga) i druge podatke koji nisu finansijski, poput opisa projekata i rezultata, tehničkih pojedinosti, procjena učinkovitosti, bilješki o ljudskim resursima, informacija o ljudskim pravima i sve druge informacije kojima se bilježi svakodnevno poslovanje društva, a koje su zakonski obavezne i važne za donošenje odluka te korporativnu prošlost INA Grupe.

Krivotvorene bilješki i krivo predstavljanje činjenica nije nikad utemeljeno i za to nema opravdanja. U INA Grupi ne toleriramo nikakve oblike lažnog izvješćivanja ili prikrivanja činjenica u izvješćima ili čak tumačenje istih činjenica na različite načine u različitim situacijama kako bi se postigli trenutačni ciljevi.

Integritet finansijskih i drugih bilješki i izvješća vrlo je bitan za donošenje dobrih odluka, zaštitu naše vjerodostojnosti i ugleda, ispunjavanje pravnih i regulatornih obaveza, odgovornosti prema dioničarima i svim vanjskim dionicima.

Ako bilješke i izvješća ne vodimo točno, jasno i učinkovito, to može predstavljati značajan poslovni rizik koji može dovesti do pravnih posljedica i ugroziti ugled, i financije te dovesti u nepovoljni položaj na tržištu.

### **6.5 Odanost korporaciji**

Naša je odgovornost štiti ulaganja dioničara i omogućiti dugoročan povrat uloženog koji može konkurirati drugim vodećim kompanijama u industriji. Kako bismo to ostvarili, u INA Grupi izbjegavamo sukobe interesa. Štitimo interes, imovinu, poslovne tajne, intelektualno vlasništvo i omogućujemo zaštitu podataka u društвima INA Grupe.

#### **6.5.1 Izbjegavanje sukoba interesa**

U INA Grupi postoji složeni i bogat niz radnji i jednoj osobi može biti teško procijeniti ometa li aktivno jedna radnja interesu INA Grupe ili ne. Zbog toga od sviju očekujemo da se savjetuju kako bi izbjegli bilo kakav sukob interesa. U INA Grupi poštujemo privatnost radnika i obično nas ne zanima što rade izvan radnog vremena. Međutim, između INA Grupe, njezinih radnika i ostalih partnera postoji odnos povjerenja u kojem može doći do sukoba interesa ako privatne aktivnosti radnika mogu utjecati na očekivanu odanost interesima INA Grupe.

„Sukob interesa“ nastaje kada osobni odnosi, sudjelovanje u vanjskim aktivnostima ili interesi u nekom drugom poslovanju utječu ili se smatra da utječu na nezakonito utjecanje na odluke.

Situacije sukoba interesa moraju se izbjegavati, a radnici se moraju suzdržati od bilo kakvih radnji koje bi mogle utjecati na bilo koji način na njihovu sposobnost donošenja nepristranih i objektivnih odluka u ime INA Grupe ili bi mogle ugroziti interes INA Grupe. Sukobi interesa mogu ugroziti vaš ugled i ugled INA Grupe, može oštetiti interes INA Grupe i negativno utjecati na radni moral.

Postoje brojne različite situacije u kojima može doći do sukoba interesa. Neki tipični utjecajni čimbenici uključuju, ali se ne ograničavaju na:

- drugi posao ili druga ovlaštenja,
- sudjelovanje u poslovnim partnerstvima ili privatnim društvima,
- poslovi ili odnosi bliže rodbine, ako vam je neki bliži rođak ili netko s kim imate privatan odnos kolega koji vam je podređen ili nadređen
- ulaganja.

Detaljniji opisi i pravila o čimbenicima koji mogu uzrokovati sukob interesa nalaze se u lokalnim propisima koji su u skladu s lokalnim zakonima.

### **6.5.2 Zaštita imovine društava INA Grupe**

INA Grupa posjeduje brojnu materijalnu i nematerijalnu imovinu, finansijske i nefinansijske resurse značajne vrijednosti. Dužni smo čuvati tu imovinu radi odgovarajućih i razboritih poslovnih ciljeva. Smatramo da je loše upravljanje ili nedovoljno upravljanje bilo kakvom imovinom i resursima društva oštećivanje interesa dioničara.

Radnici, dobavljači, izvođači radova i poslovni partneri INA Grupe obvezani su preuzeti odgovornost za očuvanje integriteta kao i za primjerenu, ekonomičnu i učinkovitu upotrebu imovine INA Grupe. Svaki radnik i svaki ovlašteni pojedinac smije upotrijebiti sredstva, imovinu i resurse društva INA Grupe samo u zakonite i ovlaštene poslovne svrhe.

Prenosiva poslovna oprema ili poslovna oprema za rad od kuće (npr. prijenosna računala i mobilni telefoni) koju su dobili radnici na korištenje i dalje su vlasništvo društava INA Grupe i moraju se pažljivo upotrebljavati.

### **6.5.3 Zaštita poslovnih tajni i poslovne informacije**

U INA Grupi prikupljamo informacije isključivo na pošten i strogo zakonit način. Upotrebljavamo javno dostupne izvore informacija samo za procjenu poslovanja, potrošača, konkurenata, dobavljača i tehnoloških trendova ili postupanja poput planiranog predlaganja novog zakona ili neke druge pravne mjere i komunikacijske kampanje.

Informacije, podaci i znanja su ključna imovina INA Grupe i njezinih poslovnih partnera. Svi radnici i poslovni partneri odgovorni su za zaštitu povjerljivosti, integriteta i pristupa podacima koji su nastali, kojima se pristupa, koji se mijenjaju, prenose, pružaju, pohranjuju ili upotrebljavaju u INA Grupi ili u poslovnim odnosima s INA Grupom, bez obzira na stvarno mjesto na kojem se nalaze i oblik pohranjivanja (elektronički, na papiru, neki drugi fizički format itd.).

Stvorili smo sveobuhvatni okvir za informacije koje se smatraju ključnim i osjetljivim, zahvaljujući čemu možemo ublažiti rizike koji nastaju zbog njihove neprikladne upotrebe i osigurati odgovarajuću zaštitu podataka od neovlaštenog dijeljenja, upotrebe, izmjene ili gubitka.

#### **6.5.4 Zaštita intelektualnog vlasništva**

Općenito, intelektualno je vlasništvo nešto jedinstveno što smo stvorili. Ono uključuje, između ostalog, autorska prava, patente, dizajn i zaštitne znakove, poslovne tajne, interna znanja, a može biti:

- nešto što smo izumili, poput novog proizvoda, tehničkog rješenja, razvoja ili procesa stvorenog unutar društva INA Grupe,
- dizajn ili izgled proizvoda,
- brand ili logotip,
- pisani rad, uključujući sadržaj web-mjesta ili brošure,
- umjetnički rad, poput fotografije ili ilustracije,
- računalni softver.

U INA Grupi redovito nastaju vrijedne poslovne ideje, strategije i ostale poslovne informacije koje su vlasništvo društva i koje je potrebno zaštiti. Takve informacije nastaju kao rezultat radnji INA Grupe i dio su intelektualnog kapitala koji je moguće, u određenim slučajevima, zakonski zaštiti.

Intelektualno vlasništvo koje je stvoreno ili kupljeno resursima INA Grupe postaje vlasništvo društva člana INA Grupe i ne može biti privatno / osobno vlasništvo.

U sklopu zaštite svoga intelektualnog vlasništva možemo:

- spriječiti druge da upotrebljavaju ono što smo stvorili bez našeg dopuštenja,
- drugima naplatiti pravo upotrebe onog što smo stvorili.

U skladu s tim u INA Grupi poštujemo tuđa djela i pazimo kako ne bismo povrijedili tuđa prava intelektualnog vlasništva i očekujemo isto od drugih.

#### **6.5.5 Zaštita podataka, digitalni sustavi**

U INA Grupi predano njegujemo kulturu (cyber) kibernetske sigurnosti koju podupiremo diljem svog vrijednosnog lanca.

IT rješenjima i propisima predano radimo kako bismo osigurali povjerljivost, integritet i dostupnost elektronički pohranjenih podataka tijekom cijelog vijeka trajanja podataka, od pohrane, obrade i prijenosa istih podataka.

Zbog toga:

- svaki korisnik koji je dio upravljanja, upotrebe ili rada na IT infrastrukturi INA Grupe mora redovito pohađati obuku o informatičkoj sigurnosti,
- prava pristupa upotrebi informatičke infrastrukture dopuštena su samo provjerenim i ovlaštenim korisnicima i to samo u opsegu koji im je potreban.

Računalni hardver i softver i sve informacije koje se nalaze na digitalnim sustavima INA Grupe te informacije INA Grupe koje se nalaze na kućnim digitalnim sustavima i ostalim digitalnim sustavima koji ne pripadaju INA Grupi smatraju se vlasništvom društva INA Grupe.

Upotreba interneta u svrhe koje nisu poslovne, dopuštena je ako ne ugrožava zaštitu sustava i mreže, učinkovitost ili stabilnost i ne upliće se u provođenje poslovnih zadataka.

Kako bismo osigurali zaštitu u granicama zakona privatnosti i zaštite podataka, u INA Grupi smo zadržali prava pristupa i nadzora uređaja i podataka koji su na njima pohranjeni u svrhu održavanja ili kako bismo ispunili poslovne ili pravne uvjete.

## 6.6 Povjerljivi poslovni odnosi i odgovorni odnosi s dionicima

U INA Grupi predano širimo duh i praksu odgovornog i održivog poslovanja diljem cijelog vrijednosnog lanca i težimo poslovnim odnosima koji se temelje na povjerenju i odgovornoj komunikaciji s vanjskim dionicima.

### 6.6.1 Odnosi i komunikacija s poslovnim partnerima

Iskren i pravilan pristup klijentima, dobavljačima, posrednicima, partnerima i drugim poslovnim partnerima temelj je uspješnog i dugoročnog poslovnog odnosa. Zbog toga pazimo na potrebe klijenata, dobavljača i poslovnih partnera. Trajno nadziremo, procjenjujemo i poboljšavamo svoje proizvode, usluge, tehnologije i poslovne postupke, kako bismo isporučili kvalitetu, sigurnost i pouzdanost na svakom koraku diljem vrijednosnog lanca.

U INA Grupi odnosi s klijentima, dobavljačima i ostalim poslovnim partnerima temelje se na uzajamnom povjerenju i poštovanju. U INA Grupi predano se pridržavamo svake ugovorne obaveze.

Radnici trebaju paziti da svaka komunikacija koja potječe od njih ne samo da se odražava na INA Grupi nego može biti upotrijebljena u istragama. Točna i prikladna komunikacija bez ikakvih netočnih navoda je obavezna.

### 6.6.2 Suradnja s lokalnim zajednicama

U INA Grupi doprinosimo gospodarskom rastu, podizanju životnog standarda i društvenog razvoja u svim regijama u kojima poslujemo. Doprinosimo razvoju zajednica s gospodarskog, ekološkog i društvenog stajališta, društvenim angažmanom kako bismo doprinijeli stvaranju okruženja za bolji život i gospodarsko jačanje zajednica. Osim što otvaramo nova radna mjesta, zajednicama u kojima djelujemo težimo vratiti nešto natrag putem poreza. Također podržavamo javna dobra aktivnostima kojima je cilj poboljšati zdravlje, kulturu i obrazovanje.

U INA Grupi:

- tražimo način suradnje u otvorenom i transparentnom dijalogu i savjetovanjima s lokalnim zajednicama i drugim predstavnicima građanskog društva koji imaju opravdane interese u našim poslovanjima ili koja na njih utječu,
- trudimo se razviti lokalne zajednice,
- potičemo sudjelovanje radnika u podržavanju razvoja lokalnih zajednica i društvene inicijative.

### **6.6.3 Naši stavovi u odnosu na političke aktivnosti**

U INA Grupi ne želimo biti izravno uključeni u političke radnje i ne pokušavamo ostvariti nikakve političke ciljeve, a istovremeno pažljivo se pridržavamo svih zakona kojima se regulira uključenost društava INA Grupe u političkim aktivnostima i/ili davanje političkih doprinosa.

U INA Grupi ne sponzoriramo, doniramo ili podržavamo političke programe, stranke i sve ostale organizacije i događaje koje netko od njih organizira. Međutim, u INA Grupi prepoznajemo pravo radnika da slobodno odlučuju žele li sudjelovati u politici i ne zabranjujemo političko djelovanje radnicima. Međutim, radnici političke aktivnosti ne smiju provoditi u ime INA Grupe ili kada su u sukobu s interesima Grupe.

### **6.6.4 Odnosi s vladom i zagovaranje**

U svim djelovanjima INA Grupe nastupamo u dobroj vjeri i na pošten način, u skladu sa svim primjenjivim zakonima i koristimo samo dopuštene metode.

U INA Grupi želimo razviti dobre i transparentne odnose s vladnim službenicima i službenicima EU-a te svim ostalim vanjskim dionicima, uključujući predstavnike i članove državnih i međunarodnih udruga.

Zagovaranje (lobirajuća aktivnost) u INA Grupi oduvijek je bilo u skladu s lokalnim zakonima i pravilima zemlje u kojoj radi. Kako neke zemlje imaju posebna ograničenja na vrijednost i vrstu darova i gostoprimestva koje njihovi službenici smiju primati, tome je potrebno posvetiti posebnu pažnju.

U INA Grupi plaćamo poreze i potičemo transparentnost u svim finansijskim transakcijama. Isto tako uzimamo u obzir odgovorno plaćanje poreza kao dio naše društvene odgovornosti. Nikad ne sudjelujemo u radnjama koje su usmjerenе izbjegavanju poreza i usklađujemo se u potpunosti s primjenjivim zakonima i međunarodnim pravilima o porezima i transfernim cijenama. Isto se očekuje od naših poslovnih partnera iz cijelog vrijednosnog lanca.

INA Grupa artikulira svoje opredjeljenje u pogledu svog etičnog djelovanja među trgovinskim organizacijama, industrijskim udrugama, organizacijama više dionika te među lokalnim, regionalnim i globalnim partnerstvima što promiču i unaprjeđuju vrijednosti održivog razvoja.

### **6.6.5 Ulaganje u društvo, sponzorstvo i donacije**

U INA Grupi predano djelujemo kao društveno odgovorna korporativna organizacija. Prepoznajemo socijalne i društvene potrebe i izazove u svim oblicima. Svojim aktivnostima ulaganja u zajednicu omogućujemo društvene koristi i financijski povrat. Smatramo da su društvene organizacije alati i sredstva kojima se mogu riješiti društveni problemi. Nastojimo podupirati društvene inovacije, podržavamo volonterske aktivnosti svojih radnika i uvijek nam je cilj podržavati projekte i osobe koji promoviraju naše vrijednosti.

Redovito pružamo izvješća o korporativnim donacijama i sponzorstvima na otvoren i transparentan način. U skladu s tim surađujemo i sudjelujemo samo s dobro uređenim i transparentnim organizacijama, kojima se dobro upravlja i koje posluju na način na koji posluju društva INA Grupe. Kako bismo sačuvali povjerenje koje nam je pruženo, razvili smo transparentan i reguliran sustav sponzorstva i doniranja u dobrotvorne svrhe.

U INA Grupi očekujemo od svakog subjekta kojeg smo sponzorirali i kojeg podržavamo da se pridržava naših vrijednosti i načela. U INA Grupi zadržavamo pravo na raskid ili povlačenje bilo kakvog sponzorstva od korisnika koji ne djeluje u skladu s našim vrijednostima.

#### **6.6.6 Javno objavljanje, društveni mediji i odnosi s medijima**

U INA Grupi predano radimo na odgovornom komuniciranju. Javnosti omogućujemo redovite, potpune, sveobuhvatne i istinite informacije o svojim aktivnostima i namjerama putem odgovarajućih medija. Cilj nam je razviti pozitivan i izrazito stručan odnos s medijima. Odgovorna komunikacija služi i kao sredstvo promoviranja etičnosti. U društвima INA Grupe podržava se otvorena, transparentna, uravnotežena komunikacija s vanjskim dionicima u oba smjera.

Svaka komunikacija koja je javna i u ime INA Grupe te je usmjerena prema medijima i ulagačima smatra se javnim iznošenjem informacija koje mora biti provedeno pažljivo i uz dobro razumijevanje pravnih i medijskih pitanja, i zbog toga je dopuštena samo uz odgovarajuća odobrenja.

Ne toleriramo obmanjivanje javnosti i to može biti kršenje regulatornih pravila s ozbiljnim posljedicama za INA Grupu i pojedinca koji je u tome sudjelovao.

U INA Grupi izjavama za društvene medije upravlja organizacijska jedinica za korporativne komunikacije. Aktivnosti radnika na društvenim medijima su privatni dio života radnika koji poštujemo u INA Grupi. Međutim, radnici nisu ovlašteni djelovati na društvenim medijima u ime INA Grupe ili bilo kojeg društva INA Grupe i zabranjeno im je objavljivati, dijeliti i na bilo koji drugi način otkrivati informacije društava INA Grupe, posebno zaštićene poslovne informacije, te im je zabranjeno pozivati se na INA Grupu na bilo koji način koji je protivan našim vrijednostima.

## **7 POSTAVLJANJE PITANJA I IZRAŽAVANJE ZABRINUTOSTI**

Radnici društava INA Grupe su dužni prijaviti svako kršenje ili moguće kršenje Kodeksa INA Grupe za koje saznaju – bilo da se ono odnosi na njih, na njihove podređene ili nadređene ili druge osobe. Dužni su zatražiti uputu prije donošenja odluke i postupanja u slučaju da nisu sigurni koji je pravilan način postupanja.

Kada se prijavljuje neetično ponašanje, osoba koja prijavljuje mora poštivati prava osobe koju prijavljuje pa je zabranjeno dostavljati odnosno proslijediti osobne podatke osobe koja se prijavljuje bilo kojem društvu INA Grupe ili trećoj osobi koja nije obuhvaćena prijavom dotičnog neetičnog ponašanja.

U slučaju postojanja dvojbi etičke prirode, radnik se prvo može obratiti nadređenom rukovoditelju. Pomoć ili savjet također može biti zatražen od Ljudskih resursa INA, d.d. ili Pravnih poslova INA, d.d. odnosno nadležne organizacijske jedinice/osobe koja takve poslove obavlja u pojedinom društву INA Grupe. U slučaju bojazni u korištenju ovih načina, također je moguće u svakom trenutku kontaktirati i

Etičko povjerenstvo INA Grupe ili Etičkog službenika u pojedinom društvu INA Grupe, na način kako je opisano u nastavku.

Glavna uloga Etičkog povjerenstva INA Grupe je osigurati da se svaki radnik društava INA Grupe pridržava Kodeksa..

Uprave pojedinih društava INA Grupe i Etičko povjerenstvo INA Grupe moraju osigurati da radnici društava INA Grupe budu upoznati sa sadržajem Kodeksa.

Etičko povjerenstvo INA Grupe:

- periodički razmatra i, bez navođenja osobnih podataka, izvješćuje o etičkim postupcima koji su pokrenuti protiv osoba koje su prekršile Kodeks;
- nadzire izobrazbu o etičnom postupanju i komunikaciju o Kodeksu;
- provodi ili naređuje Etičkom službeniku u pojedinom društvu INA Grupe da provede etički ispitni postupak;
- trajno procjenjuje rizike neetičnog postupanja i jamči da su pravila razmjerna tom riziku;
- pruža podršku i pomoći radnicima u primjeni Kodeksa;
- priprema i predaje izvješća o rezultatima primjene Kodeksa Vijeću direktora INA, d.d. i Upravi INA, d.d.

Ispitne radnje i etički postupak uređeni su u Poglavlju 8.

Prijava neetičkog ponašanja, u slučaju zadrške pri korištenju gore navedenih mogućnosti, može biti podnesena Etičkom povjerenstvu INA Grupe ili Etičkom službeniku u pojedinom društvu INA Grupe. Etičkom povjerenstvu INA Grupe može biti poslana elektronička pošta na adresu elektroničke pošte: [eticko.povjerenstvo@ina.hr](mailto:eticko.povjerenstvo@ina.hr) ili pismo na adresu: Republika Hrvatska, Zagreb, Av. V. Holjevca 10, p.p. 555 s obveznim naznakama "Za Etičko povjerenstvo INA Grupe" i "Bez otvaranja". Etičko povjerenstvo INA Grupe ima i telefonsku liniju s automatskom telefonskom tajnicom broj: +385 (1) 64-52-454. Ta je linija dostupna 24 sata dnevno 7 dana u tjednu. U svim komunikacijama s Etičkim povjerenstvom INA Grupe moguće je koristiti materinji jezik. Potrebno je obratiti pažnju na činjenicu da su ispitni postupci učinkovitiji ako se pruži što više potankosti o neetičnom postupanju, uključujući i ime podnositelja prijave. Anonimne prijave bit će ispitane samo ako se prepostavlja da se radi o izrazito ozbilnjom kršenju Kodeksa.

Svaki radnik može, u dobroj vjeri, zatražiti uputu, izraziti zabrinutost ili izvijestiti neetično postupanje prema Kodeksu. Ako je radnik društva INA Grupe prijavu kršenja etičkih pravila podnio znajući da kršenja Kodeksa nije bilo ili da je kršenje Kodeksa počinila osoba različita od prijavljene, tada se etički postupak može pokrenuti protiv toga radnika.

Društva INA Grupe neće tolerirati stavljanje osoba koje u dobroj vjeri prijave kršenje Kodeksa u nepovoljniji položaj. Pritužbe zbog stavljanja u nepovoljniji položaj moraju se prijaviti. Iste će biti ispitane od strane Etičkog povjerenstva INA Grupe ili Etičkog službenika u pojedinom društvu INA Grupe i bit će poduzete odgovarajuće mjere.

Svatko tko je odgovoran za stavljanje u nepovoljniji položaj osoba koje su prijavile sumnju u neetično postupanje ili druge rizike za poslovno djelovanje bit će predmet etičkog postupka. Ako radnik sumnja da netko u nepovoljniji položaj stavlja njega ili nekoga koga poznaje zbog podnošenja prijave kršenja Kodeksa, treba odmah kontaktirati Etičko povjerenstvo INA Grupe.

## 8 ETIČKI POSTUPAK

### 8.1 Opće odredbe

Kršenje etičkih pravila počinit će osoba koja, postupanjem ili propustom, namjerno ili nepažnjom, krši Kodeks.

#### 8.1.1 Cilj etičkog postupka

Glavni cilj etičkog postupka jest poticati etično postupanje/ponašanje uređeno u Kodeksu; utvrditi uloge i odgovornosti organizacijskih jedinica i uključenih osoba; urediti primjenjiva pravila postupanja; i djelovanje Etičkog povjerenstva INA Grupe (Etičkih službenika u društвima INA Grupe).

#### 8.1.2 Rokovi

Osobe koje sudjeluju u etičkom postupku moraju uložiti sav trud koji se od njih razumno može očekivati da bi se pridržavalo rokova navedenih u ovom poglavlju na način da se zajamči da postupci koje provodi Etičko povjerenstvo INA Grupe učinkovito podržavaju donošenje odluka rukovoditelja koji imaju ovlasti poslodavca i upravljaju drugim ugovornim pravnim odnosima.

#### 8.1.3 Povjerljivost

Kako bi se zaštitila privatnost osoba uključenih u etički postupak i tajnost postupka, svi će dokumenti koji su pripremljeni ili dostupni tijekom etičkog postupka biti povjerljivi, osim u slučaju da je drugačije utvrđeno u ovom poglavlju.

U skladu s dokumentima INA Grupe, svi dokumenti koji se odnose na pitanja etičkog postupanja spadaju u kategoriju poslovne tajne „POVJERLJIVO“.

Sve strane koje sudjeluju u etičkom postupku moraju zadržati povjerljivim sve podatke i dokumente. Ako prijavitelj otkrije podatke vezane uz etički postupak, može se odbiti provedba etičkog postupka.

#### 8.1.4 Ponašanje strana

Tijekom etičkog postupka sve strane trebaju koristiti način komunikacije koji je primijeren u svakom formalnom poslovnom odnosu.

## 8.2 Odgovornosti i ovlasti Etičkog povjerenstva INA Grupe

### 8.2.1

Temeljni zadatak Etičkog povjerenstva INA Grupe jest zajamčiti etično postupanje dionika i koordinaciju smislenog etičkog razvjeta u svim društвima INA Grupe. Etičko povjerenstvo INA Grupe nadzire i priprema prijedloge izmjena Kodeksa. Ono je odgovorno za nadziranje dugoročnog poštivanja Kodeksa. Ono ispituje etičke prijave i bavi se etičkim pitanjima zaprimljenim od dionika društava INA Grupe, nadzire komuniciranje i edukacije o Kodeksu i provodi sustav nadzora Kodeksa. Ono priprema polugodišnja izvješća Upravi INA, d.d. i Vijeću direktora INA, d.d. o rezultatima ispitivanja i nalazima, pokrenutim etičkim pitanjima i priprema prijedloge potrebnih mjera.

### 8.2.2

U slučaju kršenja etičkih pravila utvrđenih u Kodeksu, u nadležnosti je Etičkog povjerenstva INA Grupe provesti etički postupak u vezi s kršenjem pravila Kodeksa i pripremiti prijedloge za nadređene rukovoditelje koji su ovlašteni poduzeti odgovarajuće mjere.

Objavom odluka Etičko povjerenstvo INA Grupe omogućava tumačenje odredbi Kodeksa u cilju uvođenja standardnih praksi.

## 8.3 Djelovanje Etičkog povjerenstva INA Grupe

### 8.3.1.

Etičko povjerenstvo INA Grupe djeluje i donosi odluke kao kolegijalno tijelo.

### 8.3.2.

Članovi Etičkog povjerenstva INA Grupe su nezavisni stručnjaci i predstavnici radnika društava INA Grupe. Etičko povjerenstvo INA Grupe sastoji se od 7 do 15 članova, od kojih su najmanje dva 2L menadžeri. Članove i Predsjednika Etičkog povjerenstva INA Grupe imenuje Predsjednik Uprave INA, d.d. Članovi koji nisu radnici društava INA Grupe imenuju se na određeno vrijeme, dok se članovi koji su radnici društava INA Grupe imenuju na neodređeno vrijeme. Predsjednik Etičkog povjerenstva je vanjski stručnjak neovisan od organizacije rada.

U slučaju kada se postupa po pritužbi za zaštitu dostojanstva i zaštitu od diskriminacije radnika u radu Etičkog povjerenstva INA Grupe sudjeluje i jedan privremeni (*ad hoc*) član koji će biti imenovan od strane sindikata, ako je podnositelj pritužbe radnik član tog sindikata, odnosno koji će biti imenovan od strane radničkog vijeća ako radnik, podnositelj pritužbe, nije član niti jednog sindikata. Privremeni (*ad hoc*) član ima isti pravni položaj kao i drugi članovi Etičkog povjerenstva INA Grupe.

### **8.3.3.**

Članstvo u Etičkom povjerenstvu INA Grupe prestaje:

- ostavkom;
- automatski, prestankom radnog odnosa članova koji su radnici društava INA Grupe;
- opozivom od strane Predsjednika Uprave INA, d.d., bez posebnog obrazloženja, za članove koji su radnici društava INA Grupe;
- protekom određenog vremena ili opozivom unutar određenog vremena od strane Predsjednika Uprave, bez posebnog obrazloženja, za članove koji su nezavisni stručnjaci.

Upućivanjem pisane izjave Predsjedniku Uprave INA, d.d. članovi mogu dati ostavku na članstvo u svakom trenutku.

### **8.3.4.**

Djelovanje Etičkog povjerenstva INA Grupe nadzire i koordinira Predsjednik Etičkog povjerenstva INA Grupe. Odgovornost je Predsjednika Etičkog povjerenstva INA Grupe pripremanje i redovito sazivanje sjednica Etičkog povjerenstva INA Grupe; pružanje dovoljno podataka potrebnih za učinkovito vođenje i odlučivanje u etičkom postupku. Tajnik Etičkog povjerenstva INA Grupe, koji nije član Etičkog povjerenstva INA Grupe, pomaže Predsjedniku Etičkog povjerenstva INA Grupe. Pripremno povjerenstvo imenuje Tajnika Etičkog povjerenstva INA Grupe.

### **8.3.5.**

Etičko povjerenstvo INA Grupe djeluje u užem sastavu kojeg čine Predsjednik Etičkog povjerenstva INA Grupe i dva 2L menadžera imenovanih za članove Etičkog povjerenstva INA Grupe (dalje u tekstu: Pripremno povjerenstvo) koje se bavi pojedinačnim zadacima uređenim u ovom poglavlju.

### **8.3.6.**

U društvima INA Grupe (uključujući i INA, d.d.) Etički službenici pomažu Etičkom povjerenstvu INA Grupe u provođenju zadataka sukladno nalozima Etičkog povjerenstva INA Grupe, po potrebi sudjeluju u aktivnostima i radnjama Etičkog povjerenstva kao i provode druge radnje sukladno ovlastima i dužnostima iz ovog poglavlja Kodeksa. Etički službenik pojedinog društva INA Grupe je radnik kojeg imenuje Uprava tog društva.

### **8.3.7.**

Etičko povjerenstvo INA Grupe se saziva kada je to potrebno, a sastaje se najmanje četiri puta godišnje. Etičko povjerenstvo INA Grupe ima kvorum za odlučivanje ukoliko sjednici nazoči najmanje polovica njegovih članova. Ako nema kvoruma sve članove treba izvijestiti o datumu naredne sjednice najmanje 24 sata prije sjednice, u pisanom obliku (poštom, elektroničkom poštom ili telefaksom). U slučaju da i na narednoj sjednici nedostaje većina članova potrebna za kvorum, Etičko povjerenstvo INA Grupe mora biti ponovno sazvano unutar 48 sati.

### **8.3.8.**

Etičko povjerenstvo INA Grupe odluke donosi najčešće usuglašavanjem. U iznimnim slučajevima, kada se članovi ne mogu usuglasiti, Etičko povjerenstvo INA Grupe odlučuje odlukom većine nazočnih članova. U slučaju da su glasovi jednakim podijeljeni, valjana je odluka za koju je glasovao Predsjednik Etičkog povjerenstva INA Grupe.

### **8.3.9.**

U slučaju da sjednica Etičkog povjerenstva INA Grupe ne može biti sazvana zbog žurnosti predmeta ili sjednicu nije nužno održati obzirom na prirodu slučaja moguće je prikupiti pisana mišljenja članova elektroničkim putem ili u pisanom obliku (pismo ili telefaks) i glasati elektroničkim putem ili u pisanom obliku u odgovarajućem roku. Predsjednik Etičkog povjerenstva INA Grupe izvješćuje članove o rezultatima glasovanja elektroničkim putem ili u pisanom obliku ili/i na sljedećoj sjednici. Članovi koji propuste rok određen od Predsjednika Etičkog povjerenstva INA Grupe imaju se smatrati članovima koji ne nazoče sjednici i ne sudjeluju u odlučivanju. Odluka Etičkog povjerenstva usvojena putem elektroničke pošte ili u pisanom obliku se verificira na prvoj slijedećoj redovnoj sjednici Etičkog povjerenstva INA Grupe.

### **8.3.10.**

Članovi koji izostanu sa sjednice Etičkog povjerenstva INA Grupe, no sudjeluju u radu čitave sjednice putem telefonskog ili video konferencijskog poziva imaju se smatrati članovima nazočnim na sjednici. Sudjelovanje telefonskim ili video konferencijskim pozivom mora biti zabilježeno u zapisniku i ovjerovljeno po odgovarajućim članovima.

### **8.3.11.**

Sjednice priprema Tajnik Etičkog povjerenstva INA Grupe koji šalje pozive na prethodno zakazane sjednice ili sjednice sazvane na dan kada to odluči Predsjednik Etičkog povjerenstva INA Grupe tako da članovi te pozive u pravilu dobiju najmanje 5 radnih dana unaprijed.

### **8.3.12.**

Sjednice vodi Predsjednik Etičkog povjerenstva INA Grupe ili, ako je on spriječen sudjelovati, član Etičkog povjerenstva INA Grupe kojeg je imenovao Predsjednik Etičkog povjerenstva INA Grupe.

Voditelj sjednice utvrđuje dnevni red i jamči da se sjednica vodi na odgovarajući način.

### **8.3.13.**

O sjednicama Etičkog povjerenstva INA Grupe sačinjava se zapisnik. Zapisnik se ovjerovljava po voditelju sjednice i Tajniku Etičkog povjerenstva INA Grupe. Ako to bude zatraženo, manjinska mišljenja ili mišljenja članova koji se ne slažu s odlukom moraju se navesti u zapisniku. Ovjerovljeni zapisnik mora se učiniti dostupnim članovima Etičkog povjerenstva INA Grupe u elektroničkom obliku putem repozitorija koji tu svrhu postoji, s odgovarajućim pravima pristupa.

#### **8.3.14.**

Predsjednik Etičkog povjerenstva INA Grupe ovlašten je sazvati izvanrednu sjednicu kada najmanje tri člana Etičkog povjerenstva INA Grupe istovremeno to zatraže. Poziv s prijedlogom u prilogu dostavlja se članovima najmanje 3 radna dana unaprijed. Kada je to opravdano izvanredna sjednica može se sazvati unutar 24 sata.

#### **8.3.15.**

Službeni jezik Etičkog povjerenstva INA Grupe je hrvatski. Na zahtjev prijavitelja i/ili prijavljene osobe, Etičko povjerenstvo INA Grupe može omogućiti korištenje materinjeg jezika i učiniti dokumente pripremljene tijekom postupka dostupnima na istom jeziku.

### **8.4 Pokretanje etičkog postupka**

#### **8.4.1.**

Svatko može pokrenuti etički postupak kada utvrdi postupanje u bilo kojem društvu INA Grupe kojim se krše pravila Kodeksa.

Rukovoditelji svih razina u društвima INA Grupe moraju prijaviti postupanje za koje nije predviđena nikakva mjera poslodavca ili ugovorna mjera, ali se smatra kršenjem pravila Kodeksa.

#### **8.4.2.**

Postupak zbog kršenja pravila Kodeksa ne može se pokrenuti nakon proteka roka od dvije godine od nastanka događaja odnosno šest mjeseci od saznanja za događaj koji se prijavljuje, osim ako Etičko povjerenstvo utvrди da je iz posebnih razloga opravdano pokrenuti postupak po predmetnoj prijavi.

#### **8.4.3.**

Prijava se može podnijeti i etički postupak pokrenuti na način kako je to navedeno u Kodeksu.

Prijavitelj treba za pokretanje etičkog postupka navesti:

- svoje ime, kućnu adresu ili adresu na poslu, telefonski broj i adresu elektroničke pošte (ako je dostupna), ime/imena prijavljenih osoba te specifikaciju navodno prekršenih pravila Kodeksa;
- sve povezane podatke potrebne za procjenu neetičnog postupanja;
- dokaz(e) i izjave drugih osoba koji potkrjepljuju prijavu o neetičnom postupanju .

Anonimne prijave bit će ispitane samo ako je prijavu moguće ispitati s obzirom na njen sadržaj i dostavljenu dokumentaciju, i ako se radi teškom kršenju pravila Kodeksa.

#### **8.4.4.**

Tajnik Etičkog povjerenstva INA Grupe/Etički službenik sačinit će bilješku u pisanom obliku o svakoj prijavi neetičnog ponašanja koju je zaprimio telefonski.

#### **8.4.5.**

Po primitku prijave ili bilješke o prijavi, Pripremno povjerenstvo će razmotriti potpada li prijavljeni slučaj pod nadležnost Etičkog povjerenstva INA Grupe. U slučaju da prijavljeno kršenje etičkih pravila predstavlja i kršenje obveza iz radnog odnosa ili kršenje obveza iz nekog drugog ugovornog odnosa, Pripremno povjerenstvo će uputiti sve raspoložive podatke nadređenom rukovoditelju s ovlastima poslodavca i/ili rukovoditelju organizacijske jedinice nadležne za upravljanje ugovornim obvezama koje su prekršene na daljnje odlučivanje i istovremeno o tome izvješćuje prijavitelja.

#### **8.4.6.**

U slučaju da se radi o nadležnosti Etičkog povjerenstva INA Grupe, no prijava ne ispunjava uvjete iz odredbi točke 7.4.3., Etički službenik, uz navođenje podataka koji nedostaju i postavljanje kratkog roka, prijavu vraća prijavitelju radi dostave dodatnih podataka.

Pripremno povjerenstvo može pristupiti prikupljanju dodatnih informacija prije donošenja odluka iz odredbe 7.4.7. U tom slučaju Pripremno povjerenstvo ovlašteno je tražiti stručnu pomoć, očitovanja, dokumentaciju ili poduzimanje radnji od svih organizacijskih jedinica i radnika društava INA Grupe.

#### **8.4.7.**

U roku od 8 radnih dana od dana zaprimanja podataka o prijavi, a ako se prikupljaju dodatne informacije, u dalnjem roku od radnih 20 dana, Pripremno povjerenstvo će donijeti jednu od sljedećih odluka:

- a. da podaci i dokazi navedeni u prijavi ne predstavljaju temelj za pokretanje etičkog postupka;
- b. da prijava sadrži nevjerodstojne i/ili nedovoljne podatke unatoč zahtjevu za dostavom dodatnih podataka, ili je očito neutemeljena ili nedosljedna te da stoga Etičko povjerenstvo INA Grupe neće provoditi postupak;
- c. da podaci i dokazi opisani u prijavi predstavljaju temelj za pokretanje etičkog postupka.

U slučaju da je prijavitelja moguće identificirati, Predsjednik Etičkog povjerenstva INA Grupe će o odluci iz ovog stavka izvijestiti prijavitelja u pisanom obliku.

U slučaju da se većina članova Etičkog povjerenstva ne usuglasи s odlukom Pripremnog povjerenstva, Predsjednik Etičkog povjerenstva INA Grupe donosi odluku o pokretanju etičkog postupka.

#### **8.4.8.**

U slučaju da Pripremno povjerenstvo odluči pokrenuti etički postupak, Predsjednik Etičkog povjerenstva INA Grupe će u pisanom obliku obavijestiti prijavitelja i prijavljenu osobu da je pokrenut etički postupak. Obavijest treba obuhvaćati ključne elemente navedene u etičkoj prijavi.

Ime prijavitelja će se dostaviti prijavljenoj osobi samo ako je to opravdano prirodom neetičnog postupanja i ako je to potrebno zbog provođenja etičkog postupka.

U prilogu gore opisane komunikacije i prijavitelj i prijavljena osoba moraju primiti presliku ovih pravila postupanja.

#### **8.4.9.**

Po donošenju odluke o pokretanju etičkog postupka protiv osobe radnika društava INA Grupe čije sjedište je izvan Republike Hrvatske, nadležni Etički službenik će izvijestiti prijavljenu osobu o prispjeloj prijavi i zatražiti suglasnost prijavljene osobe da se njeni osobni podaci obrade po Etičkom povjerenstvu INA Grupe.

U slučaju da prijavljena osoba nije suglasna da se njezini osobni podaci obrade po Etičkom povjerenstvu INA Grupe ispitni postupak će provesti nadležni Etički službenik pojedinog društva INA Grupe.

Pritom Etički službenik sam provodi ispitni postupak i samo je on(a) ovlašten(a) obraditi dokumente i podatke koji su pribavljeni tijekom ispitnog postupka. Tijekom ispitnog postupka, samo se Etički službenik može savjetovati s Etičkim povjerenstvom INA Grupe, bez dostave i prosjeđivanja osobnih podataka.

### **8.5 Pravila primjenjiva u provedbi ispitnih postupaka**

#### **8.5.1**

Sve osobe koje sudjeluju u ispitnom postupku moraju sve podatke zadržati povjerljivima i djelovati s integritetom i nepristrano tijekom cijelog postupka. Na svoj komunikaciji ima se naznačiti oznaka "Povjerljivo".

#### **8.5.2**

U slučaju da je donesena odluka o pokretanju etičkog postupka, Predsjednik Etičkog povjerenstva INA Grupe imenuje Ispitno povjerenstvo koje se sastoji od tri člana Etičkog povjerenstva INA Grupe koje je odgovorno za ispitivanje konkretnog slučaja. U slučaju potrebe, Ispitno povjerenstvo ovlašteno je tražiti stručnu pomoć, očitovanja, dokumentaciju ili poduzimanje radnji od svih organizacijskih jedinica društva INA Grupe.

O ispitnim radnjama mogu biti izviještene samo sljedeće osobe:

- Predsjednik i članovi Etičkog povjerenstva INA Grupe;
- Tajnik Etičkog povjerenstva INA Grupe;
- nadležni Etički službenik.

Prijavitelj, prijavljena osoba, osobe koje bi trebale biti ispitane tijekom postupka i osobe za koje se, iz drugih razloga, ne može očekivati da djeluju nepristrano ne smiju biti članovi Ispitnog povjerenstva, niti smiju sudjelovati u odlučivanju ili utvrđivanju stava Etičkog povjerenstva INA Grupe. Uključene osobe moraju odmah izvijestiti svaki sukob interesa Predsjedniku Etičkog povjerenstva INA Grupe.

Predsjednik Etičkog povjerenstva INA Grupe mora odlučiti o prigovorima pristranosti zaprimljenim od bilo koje osobe koje se postupak tiče, a o prigovorima pristranosti u pogledu Predsjednika Etičkog povjerenstva INA Grupe, Etičko povjerenstvo INA Grupe mora odlučiti kao kolegijalno tijelo.

#### **8.5.3.**

Tijekom ispitnog postupka sljedeće se radnje, primjerice, mogu poduzeti:

- osobni ili telefonski razgovor o kojem se vodi bilješka
- pribavljanje očitovanja, dokumentacije ili poduzimanje drugih radnji od svih organizacijskih jedinica i radnika društava INA Grupe;
- posjeti(i) lokacijama koje su važne iz perspektive predmeta.

#### **8.5.4.**

Najkasnije u roku 30 radnih dana od dana odluke o pokretanju ispitnog postupka, Ispitno povjerenstvo/Etički službenik mora sačiniti izvješće o provedenom postupku u pisanim obliku. Ako procjena ili okolnosti slučaja to nameću Ispitno povjerenstvo/Etički službenik može produljiti rok postupka za 30 radnih dana, a ako je obrazloženo za najviše 60 radnih dana. Izvješće bi trebalo obraditi sve dokumente koji su prikupljeni u ispitnim postupkom, obrazloženje predloženih rješenja, uključujući konkretnu prepisku i ostale dokaze koji su pribavljeni i sagledani tijekom ispitnog postupka. Izvješće Ispitnog povjerenstva mora također sadržavati prijedlog odluke Etičkog povjerenstva INA Grupe.

#### **8.5.5.**

Po provedenom ispitnom postupku na prijedlog Ispitnog povjerenstva, Etičko povjerenstvo INA Grupe donosi jednu od sljedećih odluka kojom se:

- utvrđuje kršenje jednog ili više pravila Kodeksa;
- odbija prijava temeljem koje je etički postupak proveden.

Pisana odluka Etičkog povjerenstva INA Grupe dostavlja se prijavitelju i prijavljenoj osobi.

Preslika odluke Etičkog povjerenstva dostavlja se i nadležnom Etičkom službeniku.

Ako je utvrđeno kršenje pravila Kodeksa, uz dostavljenu odluku Etičkog povjerenstva, Etičko povjerenstvo ovlašteno je dati i preporuku s prijedlogom mjere i sankcije nadležnom rukovoditelju s ovlastima poslodavca prijavljene osobe.

#### **8.5.6.**

Donošenjem odluke Etičkog povjerenstva postupak se konačno zaključuje.

#### **8.5.7.**

Temeljem odluke Etičkog povjerenstva INA Grupe, nadležni rukovoditelj prijavljene osobe s ovlastima poslodavca ovlašten je donijeti odluku o izricanju mjera i sankcija sukladno Pravilniku o radu i o tome mora izvijestiti Etičko povjerenstvo INA Grupe.

#### **8.5.8.**

Prijavitelju nikada ne pripada nikakva naknada osnovom prijave u etičkom postupku.

#### **8.5.9.**

Etičko povjerenstvo INA Grupe odlučuje o tome hoće li se odluka objaviti unutar društava INA Grupe, bez imena i drugih detalja o osobama. Izvješće poslano prijavitelju i objavljena odluka ne smiju sadržavati osobne podatke koji bi mogli povrijediti privatnost radnika društva INA Grupe ili bilo koje druge pravne ili fizičke osobe koja sudjeluje u postupku, a osobito podatke u vezi poslovnih tajni, privatnosti ili zaštite podataka.

#### **8.5.10.**

Predsjednik Etičkog povjerenstva može na zahtjev stranke u sudskom postupku odobriti korištenje određene odluke Povjerenstva u sudskom postupku, dok je u slučaju istog zahtjeva suda ili drugog ovlaštenog tijela na temelju zakona Etičko povjerenstvo obvezno istom učiniti dostupnim tražene dokumente pojedinog slučaja.

## **9 VEZANI DOKUMENTI**

Dokumenti referentni za Kodeks su:

- Zakon o radu
- Zakon o suzbijanju diskriminacije
- Zakon o trgovačkim društvima
- Zakon o tržištu kapitala
- Opća uredba o zaštiti podataka

## **10 ZAVRŠNE ODREDBE**

Etički kodeks INA Grupe donesen i objavljen sukladno pravilima koja važe za pravilnik o radu, te je sastavni dio i prilog Pravilnika o radu.

Kodeks stupa na snagu i primjenjuje se od 1.1.2020. godine.

Stupanjem na snagu Kodeksa prestaje vrijediti i primjenjivati se Etički kodeks INA Grupe donesen dana 01.07.2017. godine.

Postupci započeti po prijašnjem Etičkom kodeksu dovršit će se prema odredbama ovog Kodeksa.